

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném 31. 10. 2022 odvolání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze a obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], narozeného [datum], proti rozsudku Městského soudu v Praze z 23. 4. 2021, č. j. 45 T 8/2018 – 1044 a rozhodl

takto:

Z podnětu podaných odvolání se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b) – d) tr. ř. zrušuje v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1, odst. 5 písm. b) tr. ř. se věc vrací soudu prvního stupně.

Odůvodnění:

A.

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze z 23. 4. 2021, č. j. 45 T 8/2018 – 1044 byl obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] uznán vinným zvláště závažným zločinem úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 5. 2015 (ad I.) a zločinem legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. a), b), b) trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 5. 2015, kterých se podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil způsobem popsáním v tzv. skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku.

2. Za výše uvedené trestné činy byl obžalovaný podle § 211 odst. 6 za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi let a šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výměře 300 denních sazeb ve výši 4 000 Kč, tj. v celkové výši 1 200 000 Kč, a podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárního orgánu v obchodních společnostech a družstvech na dobu 10 let.

3. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byli poškození Metropolitní spořitelní družstvo v likvidaci, se sídlem Praha 2, Balbínova 404/22, IČ: 255 711 50, a Garanční systém finančního trhu se sídlem Praha 1, Týn 639/1, IČ: 497 103 62, odkázáni se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Podle § 230 odst. 2, odst. 3 tr. ř. bylo rozhodnutí o návrhu na zabránění zajištěných nemovitých věcí specifikovaných v usnesení státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze z 5. 2. 2015 ve vlastnictví společnosti Claremont Investments, a. s., IČ: 248 00 431, se sídlem K Sekance 552, 252 09 Hradištko, vyhrazeno do veřejného zasedání.

B.

5. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě stanovené v § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze a obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení].

6. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze (dále jen státní zástupce), který podal odvolání v neprospěch obžalovaného, svůj opravný prostředek zaměřil proti výroku napadeného rozsudku o vině obžalovaného, a proti výroku o uloženém trestu.

7. S poukazem na zjištění, že v mezidobí po vyhlášení napadeného rozsudku bylo Vrchním soudem v Praze rozhodnuto o odděleně stíhaných osobách v původní věci vedené pod sp. zn. 6 To 28/2020, státní zástupce zaujal právní názor, že vedle výše uvedených právních kvalifikací

měla být užita právní kvalifikace účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, tedy u obžalovaného jako vedoucího představitele organizované zločinecké skupiny s tím, že naplnil současně znaky trestného činu účasti na zločinecké organizované skupině a znaky dalších dvou trestných činů spáchaných ve prospěch takové skupiny, dopustil se v jednočinném souběhu celkem tří trestných činů, přičemž další dva tyto trestné činy (úvěrový podvod a legalizace) měly být posuzovány podle trestní sazby zvýšené způsobem uvedeným v § 108 trestního zákoníku.

8. Ve svém odvolání proto státní zástupce primárně nezpochybnil zvolenou právní kvalifikaci úvěrového podvodu a ani odůvodnění rozsudku, ale namítl, že jednání obžalovaného nebylo dostatečně posouzeno v celém jeho kontextu ve vztahu k právní kvalifikaci podle § 361 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku.

9. V tomto směru zdůraznil zejména obsah příslušných částí zevrubného odůvodnění napadeného rozsudku týkajícího se právní kvalifikace (od str. 126, bodu 147), přičemž v samotném odůvodnění napadeného rozsudku v zásadě podle stanoviska státního zástupce byla organizovaná zločinecká skupina dobře popsána, na což navázal charakteristikou jejích jednotlivých zákonných znaků a souvisejících skupin konkrétně specifikovaných důkazů, které jsou součástí trestního spisu a jeho příloh a které její existenci včetně důležitého podílu obžalovaného na jejím fungování prokazují.

10. Neúplnost jinak správného popisu skutku ve výroku o vině státní zástupce namítl výhradně u skutku č. 4 (Torraunex), jestliže v kontextu jeho předchozích výroků v něm patrně omylem vypadla pasáž o výši způsobené škody v částce 179 385 000 Kč.

11. Přestože státní zástupce úvodem k výroku o trestu vyjádřil se souvisejícími závěry soudu prvního stupně zásadní souhlas, avšak současně upozornil, že při použití právní kvalifikace podle § 361 a § 108 trestního zákoníku ve vztahu k trestným činům podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku a § 216 trestního zákoníku měl být trest ukládán jako úhrnný a s horní hranicí zvýšenou o třetinu, tj. v případě úvěrového podvodu v sazbě až 13 let a 4 měsíce. Dosud uložený trest by za užití těchto právních kvalifikací nebyl důsledným vyjádřením proporcionality mezi zájmem na ochraně společnosti před pachatelem trestného činu vyjádřenou v § 1 tr. ř. a zásahem do základních práv pachatele způsobeným uloženým druhem trestu.

12. Závěrem státní zástupce navrhl, aby Vrchní soud v Praze po doplnění dokazování svým rozsudkem sp. zn. 6 To 28/2020 z 1. 12. 2021 podle § 258 odst. 1 písm. c) tr. ř. rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil k novému projednání.

13. Obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] (dále jen obžalovaný), který podal odvolání proti všem výrokům napadeného rozsudku, v odůvodnění opravného prostředku v návaznosti na zevrubné odmítavé hodnocení zestručněné prezentace související argumentace týkající se rozhodnutí o jeho vině z rozsudku soudu prvního stupně, zaujal stanovisko o nepřezkoumatelnosti a v důsledku toho i nezákonnosti napadeného rozsudku s tím, že v rozporu se zásadami presumpce neviny a in dubio pro reo se soud prvního stupně nevypořádal s jeho obhajobou, pokud tyto závěry nemají oporu v provedeném dokazování, a hodnotil tak důkazy v rozporu s § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř.

14. Výše uvedený názor obžalovaný odůvodnil právním rozbořem problematiky zákonných podmínek trestní odpovědnosti pachatele, jmenovitě subjektivní a objektivní stránky trestného činu a aplikace zásady „ultima ratio“, jak má na mysli čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a § 12 odst. 2 trestního zákoníku, zde s odůvodněním, že rozhodnutí u něj nemělo být vůbec vydáno v samostatně vedeném trestním řízení po vyloučení věci obžalovaného ze společného řízení u Městského soudu v Praze vedené pod sp. zn. 45 T 3/2016.

15. V tomto směru na podkladě zevrubné argumentace zdůraznil, že vzhledem k diagnostikování psychického onemocnění obžalovaného, pro které byl opakovaně hospitalizován, a v důsledku něhož ztratil pracovní schopnost a byla mu přiznána invalidita, a pro něž s ohledem na jeho

zhoršení se dovolával toliko omluvy své neúčasti při hlavním líčení v řízení před Městským soudem v Praze vedeném pod sp. zn. 45 T 3/2016, počínaje měsícem září 2017, soud prvního stupně nařídil sám na základě vlastní úvahy a vlastního rozhodnutí zkoumání duševního stavu obžalovaného, aniž by se obžalovaný dovolával svého duševního stavu jako důvodu pro přerušování či zastavení trestního stíhání. Dále zde připomněl, že z rozhodnutí soudu byl k osobě obžalovaného a k jeho psychickému zdravotnímu stavu vypracován znalecký posudek znalců MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Klose, Ph.D., podle kterého s ohledem na stanovenou diagnózu psychického onemocnění není obžalovaný schopen účasti na trestním řízení s tím, že z rozhodnutí soudu byl vypracován dodatek znaleckého posudku, s totožným závěrem znalců, že obžalovaný není schopen účasti na trestním řízení. Soudu prvního stupně proto vyčetl, že v původním řízení nepřerušil trestní stíhání obžalovaného, avšak jeho věc toliko vyloučil k samostatnému projednání a rozhodnutí ze společného řízení vůči všem obžalovaným pod sp. zn. 45 T 3/2016. Pokud následně byly závěry znaleckého posudku a dodatku znaleckého posudku zpochybněny závěry znaleckého posudku znaleckého ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice, na rozdíl od znaleckého posudku, respektive dodatku znaleckého posudku, znalců MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Klose, Ph.D., zaujal obžalovaný názor, že znalecký posudek znaleckého ústavu byl vypracován v rozporu s předepsanou formou a předepsaným obsahem vyšetření před znalci znaleckého ústavu, když vyšetření bylo provedeno pouze jedním znalcem MUDr. Monikou Cendelínovou, nikoliv dvěma znalci, a především pak nebyly naplněny zákonné důvody nezbytné pro vypracování znaleckého posudku znaleckého ústavu, jestliže původní posudek a jeho dodatek netrpěly vadami, a proto způsob prověření znaleckým posudkem znaleckého ústavu nebyl možný, resp. byl nepřijatelný. Konečně bez bližšího vysvětlení obžalovaný závěrem této části argumentace tvrdil, že MUDr. Jiří Švarc, Ph.D. již nemá aktuálně znaleckou způsobilost.

16. Kritiku hodnotícího postupu soudu prvního stupně při rozhodování o jeho vině obžalovaný v obecné rovině opřel o názor stran rezignace soudu na svou zákonnou povinnost hodnotit důkazy jednotlivě i v souvislostech tak, aby z provedených důkazů vyvodil správná a logická skutková zjištění, odpovídající reálnému stavu věci s tím, že se také nevypořádal s obhajobou obžalovaného, když jeho skutková verze zakládá presumpci nevinoty, která trvá, pokud není obrana a obhajoba obžalovaného vyvrácena jinými provedenými důkazy. Obžalovaný jinak nevnášel námitky vůči způsobu a rozsahu provedení dokazování provedeného před soudem prvního stupně, ale vůči skutkovým zjištěním, která z provedení dokazování vyvodil o případném podílu obžalovaného na možném protiprávním jednání jiných osob.

17. V jednotlivostech obžalovaný, který namítl, že skutková zjištění nalézacího soudu jsou v extrémním rozporu s obsahem všech důkazů provedených v trestním řízení, a proto i v rozporu s ustálenou judikaturou vyšších soudů, zopakoval obhajobu, jestliže na podkladě podrobné argumentace odmítal osobní odpovědnost na tom, že by se podílel na zpracování a poskytnutí rozhodujících informací Metropolitnímu spořitelnímu družstvu (dále jen MSD), pokud kupříkladu protiprávní jednání obžalovaného neprokazovali výpovědi Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], a Ing. [jméno] [příjmení], CSc., kteří měli na starosti odbornost, pečlivost a kvalitu úvěrového procesu v MSD, aniž by logicky do parametrů úvěrového procesu mohla vůbec zasahovat jiná osoba, včetně obžalovaného, a ani [jméno] [příjmení], pokud odůvodnění napadeného rozhodnutí soudu stojí na závěru o skutkovém zjištění, že právě obžalovaný a [jméno] [příjmení] působili ve vzájemné kooperaci, koordinaci a dělbě konkrétně specifikovaných úkolů. Dále obžalovaný namítl, že podle provedení dokazování není odůvodněn ani závěr o tom, že by jednal jako člen organizované skupiny.

18. Obžalovaný u výroku o vině napadeného rozsudku řazeného pod bodem II. odmítl rozsah své trestní odpovědnosti deklarované soudem prvního stupně ve znění použité právní kvalifikace, tedy že by se dopustil úmyslného jednání ve spojení s organizovanou skupinou působící na území více států, ve vztahu k věci pocházející ze zvlášť závažného zločinu v hodnotě velkého rozsahu, čímž měl získat pro sebe nebo jiného prospěch velkého rozsahu. Obžalovaný zde vyjádřil srozumění

s tím, že mohl jednat protiprávně, rovněž v režimu práva trestního, pokud za použití prostředků internetového bankovníctví provedl příkazy k úhradě, kterými došlo k odeslání finančních prostředků z úvěrů poskytnutých MSD úvěrovým dlužníkům, na účty u zahraničního peněžního ústavu, přestože tak činil se souhlasem a v souladu s pokynem osob primárně oprávněných k dispozici s bankovními účty, a proto byl připraven akceptovat trestní odpovědnost ve spojení s nedbalostním jednáním k legalizaci výnosů z trestné činnosti, neboť pokud jednal protiprávně v režimu trestního práva, pak výhradně ve spojení se skutkovým, případně právním omylem. Ve vztahu k jednání uvedenému ve výroku II. napadeného rozsudku se obžalovaný dovolával zákonné ochrany a posouzení jeho jednání ve skutkovém pozitivním omylu v okolnostech vylučujících protiprávnost.

19. Závěrem obžalovaný navrhl, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu, z důvodů podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d), e) tr. ř., a vrátil věc Městskému soudu v Praze k novému projednání a rozhodnutí podle § 259 odst. 1 tr. ř.

C.

20. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to nejen z hlediska vytýkaných vad, pokud přihlédl rovněž k vadám, které nejsou odvoláními vytýkány, neboť mohou mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána odvolání.

21. Úvodem považuje za potřebné připomenout, že původně bylo trestní řízení před soudem prvního stupně konáno proti obžalovanému ve společné trestní věci vedené pod sp. zn. 45 T 3/2016, přičemž usnesením z 31. 8. 2018, č. j. 45 T 3/2016 – 30 716 byla trestní věc obžalovaného s poukazem na výsledky znaleckého zkoumání jeho duševního stavu, podle kterého trpěl duševní poruchou, v jejímž důsledku není schopen účasti na úkonech trestního řízení, vyloučena podle § 23 odst. 1 tr. ř. ze společného řízení k samostatnému řízení s tím, že nadále bude u Městského soudu v Praze vedena pod sp. zn. 45 T 8/2018.

a)

22. Oproti odvolacím námitkám obžalovaného Vrchní soud v Praze nezjistil v postupu orgánů činných v přípravném řízení a soudu prvního stupně předcházejícím vyhlášení napadeného rozsudku podstatné vady řízení, jež by odůvodňovaly zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř.

23. Vzhledem k tomu, že odvolací námitky obžalovaného se zde soustředily výhradně vůči postupu soudu prvního stupně v reakci na výsledky odborného zkoumání jeho duševního stavu soudními znalci MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Klose, Ph.D., postačuje ve vší stručnosti konstatovat, že ve shodě se stanoviskem odvolatelů podle zjištění Vrchního soudu v Praze v dalších směrech jak v přípravném řízení, tak i v řízení před soudem prvního stupně byla důsledně respektována obhajovací práva obžalovaného, a to nejen právo na osobní obhajobu vymezené v § 33 odst. 1 věty první a druhá tr. ř. a v řízení před soudem prvního stupně kupříkladu v § 214 tr. ř., ale rovněž od počátku trestního stíhání právo na poskytování potřebné odborné právní pomoci obhájcem. Obdobně postupoval soud prvního stupně zákonným způsobem v rámci důkazního řízení realizovaného v hlavních líčeních, pokud jednotlivé důkazy provedl vždy v souladu se zásadami ústnosti a bezprostřednosti zakotvenými v § 2 odst. 11, odst. 12 tr. ř.

24. Dále se Vrchní soud v Praze neztotožnil s odvolacími námitkami obžalovaného spočívajícími v tvrzení o nezákonném postupu soudu prvního stupně v několika směrech při zkoumání jeho duševního stavu, zejména znaleckým ústavem, jakož i v souvislosti s jeho rozhodnutími navazujícími na výsledky znaleckého zkoumání soudními znalci [příjmení] [jméno] [příjmení] a PhDr. [jméno] [příjmení], Ph.D., neboť dále specifikovaná tvrzení a právní závěry obžalovaného příkře odporují skutečnému obsahu trestního spisu a související zákonné úpravě.

25. K jednotlivým úkonům soudu prvního stupně v jejich časovém sledu je v tomto směru zapotřebí předně uvést, že v původním společném řízení vedeném pod sp. zn. 45 T 3/2016 předsedkyně senátu soudu prvního stupně zcela správně opatřením z 11. 10. 2017 přibrála za účelem vyhotovení znaleckého posudku k posouzení duševního stavu obžalovaného soudní znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Kloše, Ph.D. poté, co z předložené zdravotnické dokumentace vyplynuly pochybnosti o tom, zda s ohledem na duševní poruchu je obžalovaný schopen účasti u úkonů trestního řízení. Rozhodnutí předsedkyně senátu o přibrání soudních znalců k vyhotovení znaleckého posudku totiž jednak koresponduje znění § 105 odst. 1 věta tr. ř., neboť pro složitost posuzované problematiky nepostačuje k zodpovězení odborných otázek odborné vyjádření (tj. zde lékařské potvrzení), a jednak oba soudní znalci zapsaní v seznamu znalců disponovali odbornostmi potřebnými k vyhotovení znaleckého posudku o duševním stavu obžalovaného.

26. Podle závěrů znaleckého posudku ze 17. 2. 2018 obžalovaný především v období jeho vyhotovení netrpěl a ani v období páčání trestného činu netrpěl duševní chorobou ve smyslu psychózy s tím, že v době vypracování znaleckého posudku byla u něj zjištěna prolongovaná těžší depresivní porucha, která se rozvinula v návaznosti na trestní stíhání. V období, kdy se měl dopustit trestné činnosti, byly u něj zachovány schopnosti rozpoznat protiprávnost svého jednání a toto jednání ovládat, avšak vzhledem prolongované těžší depresivní poruše nebyl již aktuálně schopen účasti na trestním řízení.

27. S přihlédnutím k tomu, že obhajoba obžalovaného předložila v souvislosti s hlavním líčením nařízeným na 10. 4. 2018 novou zprávu o zdravotním stavu obžalovaného ze 4. 4. 2018 Psychiatrické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze s odlišnými diagnostickými závěry oproti závěrům vpředu specifikovaného znaleckého posudku, předsedkyně senátu soudu prvního stupně požádala 12. 4. 2018 soudní znalce MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Kloše, Ph.D. o vypracování dodatku znaleckého posudku. I zde se jedná na rozdíl od mylných tvrzení obsažených v odůvodnění odvolání obžalovaného o zákonný postup, jestliže právě odlišné diagnostické závěry zprávy o zdravotním stavu obžalovaného ze 4. 4. 2018 vyvolávaly pochybnosti o správnosti, jasnosti a úplnosti znaleckého posudku, jak má na mysli § 109 věta první tr. ř. V takovém případě je podle posledně uvedeného zákonného ustanovení povinností orgánu činného v trestním řízení požádat znalce o vysvětlení.

28. Podle závěrů doplňku znaleckého posudku z 18. 8. 2018 obžalovaný nadále trpěl duševní poruchou – bipolární afektivní poruchou vyžadující udržovací terapii ambulantní formou s tím, že nadále nebyl schopen účasti na úkonech trestního řízení a vzhledem k depresivní poruše a její aktuální hloubce nebyl schopen řízení obchodních společností a řízení motorového vozidla. Pokud se obžalovaný domáhal rozhodnutí soudu prvního stupně o přerušení trestního stíhání podle § 224 odst. 1 nebo § 231 odst. 1 tr. ř. z důvodů uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) tr. ř., spočívajících v tom, že tohoto pro těžkou chorobu nelze postavit před soud, i zde Vrchní soud v Praze dospěl k závěru, že pro takové rozhodnutí (a shodně pro rozhodnutí o zastavení trestního stíhání podle § 223 odst. 1 tr. ř. z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. f), respektive písm. g) tr. ř.) nebyly v rozhodném období přinejmenším pro jejich předčasnost splněny zákonné podmínky. Z příloh podání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze doručeného soudu 14. 8. 2018, kterým připomněl dřívější návrh na přibrání znaleckého ústavu k posouzení duševního stavu obžalovaného podle § 110 odst. 1 tr. ř. z 26. 3. 2018, totiž plynou zcela konkrétní podezření, že obžalovaný simuloval závažnou duševní poruchu, jakož i pochybnosti o věcné správnosti odborných závěrů soudních znalců MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Kloše, Ph.D. ze znaleckého posudku o duševním stavu obžalovaného a jeho písemného dodatku, pokud kupříkladu obžalovaný měl v rozhodném období činnost řídit více obchodních korporací a za poměrně složitých dopravních podmínek opakovaně řídil osobní motorové vozidlo. Proto především je nutno akceptovat coby zákonný postup soudu prvního stupně v původním řízení, jestliže rozhodl usnesením z 31. 8. 2018, č. j. 45 T 3/2016 – 30 716 o vyloučení trestní věci obžalovaného za účelem

dalšího zkoumání jeho duševního stavu podle § 23 odst. 1 tr. ř. ze společného řízení k samostatnému řízení, a to zjevně se záměrem, aby ve společném trestním řízení v souladu se zásadou rychlosti řízení meritorně rozhodl u devatenácti zbývajících obžalovaných.

29. V novém řízení po vyloučení trestní věci ze společného řízení proto předsedkyně senátu soudu prvního stupně nepochybně, jestliže v souladu s § 110 odst. 1 tr. ř. přibrala opatřením z 21. 1. 2019 znalecký ústav Psychiatrickou nemocnici Bohnice k podání znaleckého posudku za účelem přezkoumání posudku podaného soudními znalci MUDr. Vlastimilem Tichým a PhDr. Jiřím Klosem, Ph.D., jehož písemné vyhotovení bylo předáno soudu prvního stupně 28. 5. 2019.

30. K námitkám obžalovaného procesní povahy vůči posudku znaleckého ústavu, pokud se týkají personálního složení jeho odborných zpracovatelů, Vrchní soud v Praze úvodem coby nedůvodné odmítá tvrzení, že v rozporu se zákonnou úpravou osobní vyšetření duševního stavu obžalovaného provedla pouze MUDr. [jméno] [příjmení]. Jakkoliv z § 105 odst. 4 tr. ř. plyne, že k objasnění skutečností zvláště důležitých je třeba přibrat znalce dva, kteří by se podíleli na jeho vypracování, což se potencionálně týká rovněž zmíněného posudku znaleckého ústavu, nutně to neznamená, že oba či více odborníků osobně provedou vlastní psychiatrické vyšetření obžalovaného. Pro účely odpovědného odborného zkoumání rovněž podle závěrů odvolacího soudu postačovalo, že toliko MUDr. [jméno] [příjmení] provedla 29. 4. 2019 psychiatrické vyšetření obžalovaného, ovšem podle písemného posudku za supervize primáře MUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D., přičemž znalecký ústav vedle výsledků vyšetření disponoval veškerou tehdy aktuální zdravotnickou a další potřebnou dokumentací projevů duševního stavu obžalovaného, a závěry posudku byly 9. 5. 2019 předneseny a schváleny na kolegiu znalců Psychiatrické nemocnice Bohnice.

31. Na druhé straně soud prvního stupně chybně nepostřehl případný význam tvrzení soudního znalce MUDr. Vlastimila Tichého o pravomocném odsouzení jednoho ze zpracovatelů posudku znaleckého ústavu MUDr. Jiřího Švarce, Ph.D. za vědomě nepravdivý znalecký posudek, v rámci výpovědi v hlavním líčení z 8. 4. 2021. V případě pravdivosti tohoto tvrzení by se totiž u MUDr. Jiřího Švarce, Ph.D. nejednalo o osobu bezúhonnou ve smyslu § 9 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, čímž by nesplňoval zákonné podmínky pro výkon znalecké činnosti znalcem podle § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona a současně podle § 7 odst. 1 písm. d) citovaného zákona zákonné podmínky pro výkon znalecké činnosti znaleckým ústavem, což by vedlo k nepoužitelnosti posudku znaleckého ústavu v řízení před soudem jako důkazu. Vrchní soud v Praze pro potřeby rozhodnutí o odvoláních opatřil opis rejstříku trestů znalce MUDr. Jiřího Švarce, Ph.D. a k jeho osobě dále výpis z centrální evidence trestně stíhaných osob, a zjistil tak, že tento znalec, který i nadále je veden v seznamu soudních znalců z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, nebyl v minulosti pravomocně odsouzen za trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 trestního zákoníku, a ani pro takový trestný čin není trestně stíhán, a proto dospěl k závěru, že u posudku znaleckého ústavu – Psychiatrické nemocnice Bohnice se jedná o důkaz použitelný v řízení před soudem.

32. Povinností soudu prvního stupně za předpokladu zjištěné nepravdivosti tvrzení soudního znalce MUDr. Vlastimila Tichého o pravomocném odsouzení jednoho ze zpracovatelů posudku znaleckého ústavu MUDr. Jiřího Švarce, Ph.D. by nadto bylo, aby od prvně jmenovaného znalce opatřil vysvětlení obsahu této zjevně nepravdivé útočné části znalecké výpovědi. Za předpokladu, že by důvody a původ difamujícího tvrzení vůči jinému znalci MUDr. Vlastimil Tichým hodnověrně coby úmyslně zaviněné nevyločil, jednalo by se totiž s vysokou mírou pravděpodobnosti o projev vyvolávající důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti při činnosti znalce pro poměr k věci, jak má na mysli ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, odůvodňující v přezkoumávané trestní věci až vyloučení znalce z vykonávání znalecké činnosti.

33. V této části rozhodnutí odvolacího soudu jinak zaměřené na problematiku zákonnosti postupu orgánů činných v přípravném řízení a soudu prvního stupně předcházejícího vyhlášení napadeného

rozsudku považuje Vrchní soud v Praze za vhodné pro přehlednost v bezprostřední návaznosti na výše uvedenou část odůvodnění rozhodnutí ve věci se toliko předběžně vyjádřit k obsahově diametrálně odlišným věcným závěrům odborných expertíz týkajících se duševního stavu obžalovaného v souvislosti s řešením otázky, zda s přihlédnutím k tvrzené duševní poruše byl či nebyl schopen účasti na úkonech trestního řízení, respektive do jaké konkrétní míry byla jeho schopnost omezena s tím, že zároveň se znalci MUDr. Vlastimil Tichý a PhDr. Jiří Klose, Ph.D. zabývali negativními vlivy probíhajícího trestního stíhání na duševní stav obžalovaného, a to zejména s přihlédnutím k jejich možné neaktuálnosti s ohledem na delší časový odstup přibližně dvou let od posledního odborného vyšetření duševního stavu obžalovaného znalci do okamžiku vyhlášení napadeného rozsudku, a přibližně tři a půl roku do okamžiku rozhodnutí odvolacího soudu. Prozatím v zásadní shodě se soudem prvního stupně vzbuzují rovněž u Vrchního soudu v Praze zcela zásadní pochyby o své správnosti závěry znalců MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Klose, Ph.D. stran přítomnosti duševní poruchy obžalovaného – bipolární afektivní poruchy vyžadující udržovací terapii ambulantní formou, byť opírající se o obsáhlou zdravotnickou dokumentaci Psychiatrické kliniky Všeobecné fakultní nemocnice v Praze s tím, že nadále nebyl schopen účasti na úkonech trestního řízení a vzhledem k depresivní poruše a její aktuální hloubce nebyl schopen řízení obchodních společností a řízení motorového vozidla, kteří v zásadě vyloučili simulaci duševní poruchy obžalovaným. Významným faktorem pro posouzení otázky případného předstírání duševní poruchy obžalovaným totiž nepochybně jsou zjištění týkající se jeho konkrétních projevů v reálných životních situacích v rozhodném období, ať již v samotném trestním řízení nebo mimo něj, pokud odporují závěrům vpředu uvedených znalců. V jednotlivostech se kupříkladu jedná o změny vystupování obžalovaného při odborném psychiatrickém vyšetření 29. 4. 2019 MUDr. [jméno] [příjmení], ale zejména opakované řízení motorového vozidla obžalovaným v poměrně složitých podmínkách pro výkon této činnosti a s ním související vystupování při kontrolách policisty nevykazující známky duševní poruchy, jakož i údajný podíl na podnikatelské činnosti, kterou by rovněž neměl být obžalovaný schopen realizovat.

34. Jelikož stěžejním důvodem pro rozhodnutí o vrácení věci soudu prvního stupně je v následující části tohoto rozhodnutí vysvětlená nemožnost rozhodnout v aktuálním odvolacím řízení z důvodů uvedených v § 259 odst. 5 písm. b) tr. ř. o opravných prostředcích státního zástupce a obžalovaného, neboť by doplnění dokazování za účelem objasnění problematiky duševního stavu obžalovaného jinak přicházelo v úvahu realizovat v souladu s § 263 odst. 6 tr. ř. ve veřejném zasedání před odvolacím soudem, dospěl Vrchní soud v Praze s ohledem na případné opětovné spojení této trestní věci a trestní věci Městského soudu v Praze vedené pod sp. zn. 45 T 3/2016 k společnému projednání a rozhodnutí věcí podle § 23 odst. 3 tr. ř. k závěru, že vhodnějším se jeví provést dokazování i v tomto směru před soudem prvního stupně.

35. V novém řízení proto ze shora rozvedených důvodů bude k posouzení duševního stavu obžalovaného na soudu prvního stupně, aby zde na podkladě nově vyžádaného doplňku posudku znaleckého ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice (ale i posudku znalců MUDr. Vlastimila Tichého a PhDr. Jiřího Klose, Ph.D., pokud by prvně jmenovaný nebyl z výkonu znalecké činnosti vyloučen) opírajícího se o opětovné vyšetření psychického stavu obžalovaného jeho zpracovateli, případně za účasti dalších odborníků znaleckého ústavu, aktualizované zdravotnické dokumentace o průběhu léčení tvrzené duševní poruchy obžalovaného od posledního odborného psychiatrického vyšetření z 29. 4. 2019, ale rovněž kupříkladu o dokumentaci vystupování obžalovaného v postavení svědka v jiných souvisejících trestních věcech týkajících se jednání ke škodě MSD, ať již v přípravném řízení nebo v řízeních před Městským soudem v Praze. V tomto směru bude zapotřebí za součinnosti s policejním orgánem, Vrchním státním zastupitelstvím v Praze a informovanými senáty trestního úseku Městského soudu v Praze opatřit protokoly o výsledku obžalovaného v postavení svědka a pro zvýšení kvality informací týkajících se jeho projevů v hlavních líčeních se jeví vhodným opatřit také zvukové záznamy zmíněných procesních

úkonů provedených za účasti obžalovaného. Poté na rozdíl od dosavadního chybného postupu v hlavním líčení konaném 9. 4. 2021 budou všichni znalci v hlavním líčení vyslechnuti tak, aby při respektování zásad ústnosti a bezprostřednosti podle § 2 odst. 11, odst. 12 tr. ř. měli možnost případně reagovat na odlišné odborné závěry jiných znalců.

b)

36. Za účelem posouzení správnosti skutkových závěrů soudu prvního stupně týkajících se viny obžalovaného a na ně navazujících právních vývodů v odvolacím řízení Vrchní soud v Praze předně provedl ke zjištění aktuálního stavu trestního řízení v původně společně vedené trestní věci Městského soudu v Praze sp. zn. 45 T 3/2016 k důkazu listiny z tzv. sběrného spisu odvolacího soudu sp. zn. 6 To 28/2020 vedeného o odvoláních proti rozsudku z 29. 11. 2019, č. j. 45 T 3/2016 – 34 396.

37. Z obsahu sběrného spisu předně zjistil, že v souvislosti s úmrtími obžalovaných [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] bylo bez věcného přezkoumání napadeného rozsudku rozhodnuto z podnětu jich se týkajících odvolání usneseními z 25. 2. 2021, č. j. 6 To 28/2020 – 35 910 a z 8. 9. 2021, č. j. 6 To 28/2020 – 36 136 podle § 257 odst. 1 písm. c), § 223 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. e) tr. ř. o částečném zrušení napadeného rozsudku a v rozsahu zrušení dále o zastavení trestního stíhání těchto obžalovaných pro skutky, kterých se měli dopustit podle obžaloby státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze z 15. 1. 2016, č. j. VZV 9/2014 – 2188.

38. Dále rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze 7. 12. 2021, č. j. 6 To 28/2020 – 37 299 I. A. z podnětu odvolání státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze, obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], CSc. a [jméno] [příjmení] a zúčastněných osob TAPPING Group, SE, IČO: 01469967, Varoxa, s.r.o., IČO: 29148341, Casa Company, s.r.o., IČO: 29147981, INGURON Invest, s.r.o., IČO: 24163503, Moladen, s.r.o., IČO: 29149215, MORTESS TRADE, s.r.o., IČO: 29258219 a DELSACO TRADE, s.r.o., IČO: 24767565, bylo rozhodnuto podle § 258 odst. 2 tr. ř. o částečném zrušení napadeného rozsudku, z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. a) – d), f) tr. ř. a podle § 259 odst. 1, odst. 5 písm. b) tr. ř. ohledně těchto obžalovaných ve výroku o vině a trestu a ohledně těchto zúčastněných osob ve výroku o zabránění věci byla věc vrácena soudu prvního stupně; B. z podnětu odvolání státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze a obžalovaných [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], bylo rozhodnuto podle § 258 odst. 2 tr. ř. o částečném zrušení, a to u obžalovaných [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] v celém rozsahu podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e) tr. ř., [jméno] [jméno] ve výroku o vině pod bodem III., ve výroku o trestu podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e) tr. ř., [jméno] [příjmení] ve výroku o trestu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř.; [jméno] [příjmení] ve výroku o trestu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř.; [jméno] [příjmení] ve výroku o trestu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř.; [jméno] [příjmení] ve výroku o trestu v celém rozsahu z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. d), e) tr. ř. Za podmínek § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. ř. bylo v této zrušené části rozhodnuto tak, že obžalovaná [příjmení] [jméno] [příjmení] byla za zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku a zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku odsouzena podle § 211 odst. 6 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 roků, pro jehož výkon byla podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazena do věznice s ostrahou, přičemž podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalované uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 5 let. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl za zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku a zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku, odsouzen podle § 211 odst. 6

a § 43 odst. 2 trestního zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, přičemž podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 7 let. Současně podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku byl zrušen výrok o trestu uloženém obžalovanému rozsudkem Krajského soudu v Praze z 20. 6. 2018, č. j. 5 T 11/2017 – 2765 ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze z 25. 1. 2019, 3 To 112/2018 – 2815, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl za zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku a zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku, odsouzen podle § 211 odst. 6 a § 43 odst. 2 trestního zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 7 let. Obžalovaný [jméno] [jméno] byl za zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 2, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku a za zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), odst. 4 písm. b), c) trestního zákoníku, kterým byl uznán vinným napadeným rozsudkem pod bodem III. podle § 211 odst. 6 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 7 let. U obžalovaných, u nichž zůstal výrok o vině nezměněn, bylo nově o trestech rozhodnuto tak, že obžalovaný [jméno] [příjmení] byl podle § 211 odst. 6 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 7 let. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl podle § 211 odst. 6 a § 43 odst. 1 trestního zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 7 let. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl podle § 361 odst. 1 a § 43 odst. 2 trestního zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 6 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku byl zrušen výrok o trestu uloženém obžalovanému rozsudkem Krajského soudu v Brně z 23. 5. 2019, č. j. 50 T 3/2018 – 8385 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci z 6. 5. 2021, č. j. 1 To 25/2021 – 8884, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu. Obžalovaná [jméno] [příjmení] byla podle § 216 odst. 4 trestního zákoníku odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 3 let, pro jehož výkon byla podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazena do věznice s ostrahou. Obžalovaný [příjmení] [příjmení] byl podle § 216 odst. 4 trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Obžalovaný [jméno] [příjmení] byl podle § 211 odst. 6 trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu a člena statutárních orgánů obchodních společností na 6 let. C.

Odvolání obžalovaných [jméno] [příjmení], dříve [příjmení] a [jméno] [příjmení] a státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze ohledně těchto obžalovaných byla podle § 256 tr. ř. zamítnuta. II. Odvolání poškozené insolvenční správkyň Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, IČO: 25571150, Balbínova 404/22, Praha 2 – Vinohrady, PSČ 120 00, JUDr. [jméno] [příjmení], LL. M bylo zamítnuto podle § 253 odst. 1 tr. ř. a odvolání poškozeného [příjmení] systému finančního trhu, IČO: 49710362, bylo zamítnuto podle § 256 tr. ř. D. Ve zbývající části zůstal napadený rozsudek beze změn.

39. Pro případné rozhodnutí o vině obžalovaného a s ním související předcházející postup soudu prvního stupně a odvolacího soudu v novém řízení je zapotřebí připomenout z odůvodnění kasační části výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze ze 7. 12. 2021, č. j. 6 To 28/2020 – 37 299 řazené pod bodem A. především vysvětlení právních názorů odvolacího soudu týkajících se problematiky vyšších forem trestní součinnosti, jestliže přiměřeně s omezeními spočívajícími v důsledněji provedeným dokazováním v přezkoumávané trestní věci oproti důkaznímu řízení vedeném u soudu prvního stupně pod sp. zn. 45 T 3/2016, i zde u Vrchního soudu v Praze vzbuzuje pochybnosti o své správnosti právní posouzení trestné součinnosti obžalovaného s původně spoluobžalovanými Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], CSc., [jméno] [příjmení] a dalšími osobami z řad pravomocně odsouzených a případně dalších osob v obžalobě státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze z 15. 1. 2016, č. j. VZV 9/2014 – 2188 (u obžalovaného [jméno] [příjmení] obdobně v napadeném rozsudku), jestliže mu bylo kladeno za vinu, že se podílel na spáchání obohacovací trestné činnosti jako člen organizované skupiny, a také na spáchání zločinu legalizace výnosů z trestné činnosti jako člen organizované skupiny, jak má na mysli § 216 odst. 4 písm. a) trestního zákoníku.

40. Výsledky dosud provedeného dokazování zde totiž zcela konkrétně i u tohoto obžalovaného naznačují, že v případě odsouzení za zločin úvěrového podvodu, a také za zločin legalizace výnosů z trestné činnosti, přichází v úvahu, že trestný čin páchal ve prospěch organizované zločinecké skupiny, jak má na mysli § 107 odst. 1 trestního zákoníku, podle kterého, „Pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny (§ 129) je ten, kdo spáchal úmyslný trestný čin jako člen organizované zločinecké skupiny, nebo ten, kdo takový čin spáchal vědomě se členem organizované zločinecké skupiny anebo v úmyslu organizované zločinecké skupině napomáhat.“. Rovněž nelze vyloučit, že v souběhu s těmito zločiny obžalovaný spáchal zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustí ten, „Kdo založí organizovanou zločineckou skupinu, kdo se činnosti organizované zločinecké skupiny účastní, nebo kdo organizovanou zločineckou skupinu podporuje.“, přičemž a priori nelze vyloučit u obžalovaného, že tento zločin spáchal jako vedoucí činitel nebo představitel organizované zločinecké skupiny podle odst. 2, § 361 trestního zákoníku.

41. K rozdílu mezi znaky obou forem trestní součinnosti Vrchní soud v Praze uvádí, že u organizované skupiny, která je ve vztahu subsidiarity k institutu organizované zločinecké skupiny, a jejíž znaky jsou popsány pouze v ustálené judikatuře, se jedná o formu trestné součinnosti, charakterizované jako sdružení nejméně tří osob, v němž je provedeno určité rozdělení úloh mezi jednotlivé členy, a jehož činnost se v důsledku toho projevuje určitou plánovitostí a koordinovaností, jíž se spáchání činu usnadňuje, zvyšuje se pravděpodobnost dosažení sledovaného cíle a tím se zvyšuje škodlivost činu pro společnost. Organizovaná skupina nemusí mít trvalejší charakter, přičemž v jejím rámci lze spáchat i pouze ojedinělý, jednorázový trestný čin s tím, že všechny znaky musí být naplněny v každém jednotlivém případě současně (R č. 53/1976-II, R č. 45/1986 Sb. r. tr.).

42. Oproti tomu legální definice organizované zločinecké skupiny je vymezena v § 129 trestního zákoníku tak, že, „Organizovaná zločinecká skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbu činností, které je zaměřeno na soustavné páchaní úmyslné trestné činnosti.“. Z výše uvedené definice plynou pojmové znaky organizované zločinecké skupiny, jež musí být naplněny kumulativně, tj. a) jde o

společenství nejméně tří trestně odpovědných osob (znak "více osob"), b) vnitřní organizační struktura tohoto společenství (poměry uvnitř společenství, v němž jsou ustálené vztahy nadřízenosti a podřízenosti, a z toho vyplývající respektovaná pravidla pro jeho činnost a řízení), c) rozdělení funkcí - společenství je vybudováno na určité funkční hierarchii, založené na existenci vedení společenství, jejího středního článku a nejnižšího (výkonného) článku, d) dělba konkrétních činností uvnitř společenství při páčání trestné činnosti, kdy plní své přidělené úlohy složky řídicí, koordinační a výkonné, e) zaměření společenství na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti – zpravidla trestné činnosti zjištěného charakteru.

43. Podle její základní skutkové podstaty vymezené v § 361 odst. 1 trestního zákoníku se zločinu účasti na organizované zločinecké skupině se dopustí ten, kdo a) založí organizovanou zločineckou skupinu (alinea první), b) účastní se činnosti organizované zločinecké skupiny (alinea druhá) anebo c) organizovanou zločineckou skupinu podporuje (alinea třetí) s tím, že k trestnosti pachatele postačuje, pokud naplní i jedinou z těchto modalit trestného činu, ale není vyloučeno současné naplnění více modalit. Zároveň je zapotřebí připomenout, že tato skupina se zároveň musí vyznačovat všemi zákonnými znaky uvedenými v předchozím odstavci, jež ji charakterizují jako organizované zločinné spolčení podle § 129 trestního zákoníku. V souladu s obžalovací zásadou, zde konkretizovanou v § 220 odst. 1 tr. ř., bude soud prvního stupně při rozhodování o vině u obžalovaného rovněž limitován vymezením skutku v žalobním návrhu obžaloby státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze z 15. 1. 2016, č. j. VZV 9/2014 – 2188.

44. S přihlédnutím k tomu, že obžalovaný může být podle výsledků doplněného dokazování uznán vinným trestnými činy podle přísnějšího ustanovení zákona, než podle kterého posuzovala skutky obžaloba státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Praze z 15. 1. 2016, č. j. VZV 9/2014 – 2188, ale i rozsudek soudu prvního stupně napadený v jeho neprospěch odvoláním státního zástupce, Vrchní soud v Praze obžalovaného analogicky podle § 190 odst. 2 a § 225 odst. 2 tr. ř. na možnost přísnějšího posuzování skutků upozorňuje, a to jako a) zločin úvěrového podvodu podle § 211 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustil jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 trestního zákoníku, b) zločin účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku a c) také jako zločin legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. a), b), c) trestního zákoníku ve znění účinném do 31. 5. 2015, kterého se dopustil jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny podle § 107 odst. 1 trestního zákoníku, vždy v účinnosti v době spáchaní činu.

45. Smyslem upozornění je, aby především obžalovanému v souvislosti s případnou změnou právního posouzení skutku byla umožněna dostatečná příprava možné změny a doplnění obhajoby v hlavním líčení v rozsahu § 33 odst. 1 a kupříkladu § 214 tr. ř. Povinností soudu prvního stupně proto bude, aby v novém řízení u problematiky trestné součinnosti obžalovaného s dalšími osobami dokazování důsledněji zaměřil zejména na objasnění vpředu specifikovaných zákonných znaků charakterizujících organizovanou zločineckou skupinu podle § 129 trestního zákoníku skutkových podstat zločinu účasti na organizované zločinecké skupině podle odst. 1, odst. 2, § 361 trestního zákoníku.

46. V aktuálním stadiu trestního řízení Vrchní soud v Praze v zásadní shodě s argumentací podaných odvolání dospěl k závěru, že v dalších směrech soud prvního stupně k objasnění otázky viny obžalovaného provedl úplně a vhodně zaměřené důkazní řízení, které odpovídá zákonným požadavkům zásady zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností (tj. zásady materiální pravdy) vymezené v § 2 odst. 5 tr. ř.

47. Při vědomí toho, že stěžejní důvod kasacího rozhodnutí odvolacího soudu v tomto řízení o odvoláních, spočívající ve vpředu vysvětlených pochybách o správnosti právního posouzení jednání kladeného za vinu obžalovanému, jestliže případná změna právního posouzení trestní

součinnosti obžalovaného by vedla k jeho zpřísnění, na což v předchozím stadiu trestního řízení obžalovaný nebyl podle § 190 odst. 2, respektive § 225 odst. 2 tr. ř. upozorněn, vylučuje aby podle § 259 odst. 5 písm. a) tr. ř. v případě prokázání pochyb odvolacího soudu o správnosti hmotně právního posouzení trestní součinnosti soudem prvního stupně bylo ve věci pravomocně rozhodnuto za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř., rozhodl Vrchní soud v Praze podle § 263 odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

48. Proto také v situaci, kdy nadto lze očekávat, že dokazování bude v novém řízení před soudem prvního stupně obsáhle doplňováno, nepřichází v úvahu aktuálně činit konečné závěry o vině obžalovaného, přičemž Vrchní soud v Praze připomíná soudu prvního stupně, že s ohledem na splnění podmínek společného řízení s trestní věcí vedenou pod sp. zn. 45 T 3/2016, se jeví potřebným, aby důsledně zvažil rozhodnutí o spojení obou trestních věcí k společnému projednání a rozhodnutí podle § 23 odst. 3 tr. ř.

49. Přestože by za předpokladu definitivních závěrů o vině obžalovaného v aktuálním řízení o odvoláních u něj došlo k významnému omezení práva aktivní osobní obhajoby ve veřejném zasedání, považuje Vrchní soud v Praze za potřebné ve vší stručnosti v tomto směru zdůraznit, že přisvědčuje stanovisku státního zástupce o dílčí neúplnosti výroku o vině obžalovaného u skutku řázeného pod bodem I., 4 (Torraunex), pokud ve srovnání s dalšími výroky o vině v části týkající se výše způsobené škody neobsahuje údaj o výši škody 179 385 000 Kč. Na druhé straně s touto nevýznamnou výjimkou, a především výjimkou skutkových zjištění a navazujících právních vývodů soudu prvního stupně týkajících se problematiky vyšších forem trestní součinnosti obžalovaného prozatím nevzbuzují u odvolacího soudu zásadní pochybnosti o své správnosti skutkové závěry o vině obžalovaného přiléhavě vysvětlené v odůvodnění napadeného rozsudku. V novém řízení, avšak bude jeho povinností, aby se odpovědně zabýval souvisejícími odvolacími námitkami obžalovaného s tím, že nelze ani v tomto směru vyloučit případné doplnění nebo opakování dokazování.

50. Vrchní soud v Praze podle § 254 odst. 3 tr. ř. bez ohledu na to, že odvolání nebyla výslovně podána proti výroku napadeného rozsudku o povinnosti k náhradě škody, kterým byli § 229 odst. 1 tr. ř. poškození Metropolitní spořitelní družstvo v likvidaci, se sídlem Praha 2, Balbínova 404/22, IČ: 255 711 50, a Garanční systém finančního trhu se sídlem Praha 1, Týn 639/1, IČ: 497 103 62, odkázání se svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, přezkoumal rovněž tento výrok a ve shodě s již zmíněným rozsudkem ze 7. 12. 2021, kterým podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítl odvolání poškozené insolvenční správkyne Metropolitního spořitelního družstva v likvidaci, IČO: 25571150 proti rozsudku Městského soudu v Praze z 29. 11. 2019, č. j. 45 T 3/2016 – 34 396, dospěl k závěru, že u insolvenční správkyne se nejedná o osobu oprávněnou podle § 43 odst. 3 tr. ř. navrhnout, aby soud uložil obžalovanému povinnost jí nahradit majetkovou škodu v penězích.

51. Předně v insolvenčním řízení sice přešlo oprávnění poškozeného být účastníkem adhezního řízení, včetně oprávnění podat podle § 43 odst. 3 tr. ř. návrh, aby soud uložil obžalovanému povinnost nahradit mu majetkovou škodu v penězích, na insolvenčního správce, ale v souvislosti s uzavřením Smlouvy o postoupení pohledávek z 19. 3. 2015 mezi Mgr. Ing. [jméno] [příjmení], tehdejší insolvenčním správcem MSD v likvidaci („postupitel“) a [příjmení] – Credit, a. s. IČ: 405 22 610 („postupník“), podle které kromě jiných byly postoupeny pohledávky i za obchodními korporacemi uvedenými ve výroku o vině napadeného rozsudku v souvislosti se vznikem majetkových škod na základě plnění z uzavřených úvěrových smluv, si soud prvního stupně neuvědomil jeho význam pro závěr o osobních předpokladech insolvenční správkyne MSD v likvidaci k tomu, aby v trestním řízení byla oprávněna podat návrh podle § 43 odst. 3 tr. ř. Z potvrzení o splnění odkládacích podmínek a nastání dne postoupení dále plyne, že obě strany smlouvy podle odst. 7.2 smlouvy o postoupení pohledávek uzavřené mezi nimi 19. 3. 2015 potvrdily, že obě odkládací podmínky podle čl. 6 smlouvy byly splněny a den postoupení podle čl. 6 smlouvy nastal 1. 4. 2015. Soud prvního stupně a dříve shodně orgány činné v přípravném řízení

podle právního názoru Vrchního soudu v Praze v reakci na nabytí účinnosti Smlouvy o postoupení pohledávek dnem 1. 4. 2015 opomenuly aplikovat související ustanovení občanského zákoníku, zák. 89/2012 Sb. (dále jen obč. zák.), upravující problematiku změny v osobě věřitele postoupením pohledávky podle § 1879 a následující obč. zák. V důsledku toho s přihlédnutím k zániku procesních oprávnění poškozeného v trestním řízení také bylo vyloučeno, aby u ní bylo vůbec rozhodnuto podle § 229 odst. 1 tr. ř. tak, že se odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

D.

52. Ze shora rozvedených důvodů Vrchní soud v Praze k odvoláním státního zástupce a obžalovaného rozhodl podle § 258 odst. 1 písm. b) – d) tr. ř. o zrušení napadeného rozsudku v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1, odst. 5 písm. b) tr. ř. o vrácení věci soudu prvního stupně, který podle § 264 odst. 1 tr. ř. bude vázán právními názory vyslovenými odvolacím soudem v tomto zrušujícím rozhodnutí, a zároveň provede úkony a doplnění dokazování nařízené odvolacím soudem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 31. října 2022

JUDr. Pavel Zelenka
předsedkyně senátu